

Innhold

KAPITTEL 1

Innledning	11
Å møte andres lidelse i mediene	11
Stor variasjon i et konsept preget av kontinuitet	12
TV-aksjonens utfordringer med å kombinere lidelse med show	14
Bokens struktur	15

DEL 1

LIDELSENS TOPOI	19
------------------------------	----

KAPITTEL 2

Behovet for handling. Medfølelsens og fordømmelsens topos	21
Tilskuerens problem	21
Voyeurkritikken	22
Følelser og tilskuerbevissthet på 1700-tallet	23
Et nytt følsomhetspråk	24
Felles følelser stilt overfor andres smerte og lidelse	24
Humanitarisme på 1700- og 1800-tallet	25
To scenarier for tilskuerens følelser og handlinger	27
Romanen og pamfletten	28
Ulike stiler og uttrykksmåter	29
Medfølelsens topos på TV	30
Innsamlingsaksjoner	30
Dokumentarer og talkshows	32
Fordømmelsens topos på TV	33
Avslørende faktaprogrammer	33
Nyheter og aktualitetsprogrammer	34

KAPITTEL 3

Erkjennelsens topos som et tilbud om å lytte	36
Refleksjon og innsikt knyttet til lidelseserfaringer	36
Den sårede fortelleren	38
Restitusjonsfortellingen: så god som ny	39
Kaosfortellingen som mangel på restitusjon og som ikke-plot	40
Nyvinningsfortellingen: varig og verdifull forandring	41

KAPITTEL 4

Kritikk og etikk	43
Kritikken av sympati- og godhetsfølelser	43
Narsissismekritikk og begrepet om et humanitært synsregime	44
Et historisk-kritisk perspektiv på humanitær estetikk	46
Lidelsens topoi som utgangspunkt for analyse av TV-aksjonen	49

DEL 2**FENOMENET TV-AKSJONEN** 53**KAPITTEL 5**

Fjernsynets humanitære pionertid i NRK Fjernsynet	55
En ny type vitneerfaring	55
Flyktning'66 og Flyktning'71	57
Innsamlingene til Biafra	58
Spesialprogrammer	59
Folkelig engasjement og fjernsynets medvirking	60

KAPITTEL 6

Oppstart og etablering av TV-aksjonen	62
«Tenk og gi!»	62
De første årene	64
Konseptet	66

KAPITTEL 7

Kontinuitet og variasjon	69
Innsamlingsformål 1974–2018	69
Programmets tre bærebjelker	73
Den gode saken	74
Vonde bilder og smertefulle fortellinger	76

Pengeinnsamlingen	78
Underholdningen	81

KAPITTEL 8

Spenninger og lange linjer	84
Giveridentitet og kritisk bevissthet til fremstillingen av oss og de andre	84
Skepsis til medlidenhet og veldedighet	85
Kritiske artister	86
Kritiske spørsmål til organisasjonene og paneldebatt	86
Håndtering av spenningen mellom lidelse og letthet	87
Hvor går TV-aksjonen?	88

DEL 3

FREMSTILLINGER AV LIDELSE I TV-AKSJONEN 91

KAPITTEL 9

Fjern lidelse i TV-aksjonen 2010, På flukt	93
Åpningssekvens fra felten	93
Symmetri og balanse	95
En variant av reportasjesjangerens «stand-up»	96
Vignett	97
Medlidenhetsbilder og visuelle tegn på smerte og lidelse	98
Etablering av giver-viet i TV-studio	99
Bildene som representerer lidelsen i TV-studio	100
Oversikt over fremstillingen av lidelse i programmet	101
Alders- og kjønnsforskjeller	103
Nærhet og avstand i reportasjer og studioinnslag	104
Om utvalget til næranalyser	105
Læreren i Dadaab	105
Mottakeren som aktør	106
Medlidenhetsbilder uten Farah	108
Fokus på barna som de hjelpetrengende	110
Kvinnen i Kongo	111
Et dystert alvor	111
Bilder som forutsetter og forsterker asymmetri	112
Journalistrollen i TV-aksjonen	113
Fortellingen om overgrep	115
Skyldspørsmålet avklares, men ingen stilles til ansvar.	116

Urettferdighet og sinne som siste ord	118
En utypisk fremstilling av lidelse i TV-aksjonen	119
Gutten i Jerusalem	120
Kreativitet og refleksjon i erkjennelsens topos	121
Fordømmelsens topos som ramme for fortellingen	123
Protest, håp og humor	125
Hjelperollen inn i oppfølgende studioinnslag	126
Oppsummering av analysen	126
Forskjellige former for tilskuerengasjement	127
Etske problemstillinger	127

Kapittel 10

Nær lidelse i TV-aksjonen 1997, <i>Krafttak mot kreft</i>	129
Et vi uten de andre	129
Et sårbart og kjempende vi	129
Programlederne på oppdrag i nærområdet	131
Humor og et uvanlig programlederpar	132
Tellekjelleren	133
Nærhet som forutsetning for humor, og humor som hjelp til å tåle nærhet	135
Resymé og oversikt over fremstillinger av lidelsen i <i>Krafttak mot kreft</i>	136
Personlige erfaringer med sykdommen	138
Videospotene	140
Erkjennelsens topos som hovedform	141
Kjendiser med personlig erfaring	143
Reportasje om to barn som mistet sin far	144
Barnets stemme som anslag og drivkraft	145
Morens rolle i fortellingen	146
Den komplekse og individuelle sorgen	147
En nyvinningsfortelling om å komme styrket ut av tap og sorg	148
Oppsummering	149

KAPITTEL 11

Forskjeller mellom oss og dem i TV-aksjonen 2008, <i>Blå Kors</i>	151
Utfordringer med rus som lidelse i TV-aksjonen	151
Barn som ofre	152
Vignett	152
Fra fordømmelsens til medfølelsens topos	155
Fremstilling av lidelsen i TV-aksjonen 2008	156
Forskjeller mellom norske og ikke-norske innslag	158

Reportasje om Lade behandlingssenter	160
Takknemlighet og selvransakelse	161
To lag av medfølelsens topos	162
En landsby i Lesotho	164
Medfølelsens topos i anslaget	166
Eksposering uten ansvarliggjøring	166
Fremmedgjøring og overraskelseskomikk	169
Hjelperen inn på scenen til slutt	171
Oppsummering	173

KAPITTEL 12

Konklusjon	175
Forskjeller i tre versjoner av TV-aksjonen	175
Etableringen av giver-viet	176
Etisk forsvarlige forskjeller?	177
Stakkarsliggjøring og fremmedgjøring	178
Teorien om lidelsens topoi som bidrag til mediekritikk	179
Moralske følelser og etiske blindsoner	180
Å fremstille den lidende som passiv eller aktiv	180

Litteratur og kildemateriale	183
---	-----

Appendiks	187
TV-faglige begreper	187